

Pozdrav ze Křtin

ročník 10.

srpen 2/1999

Milí mariánští ctitelé,

slavíme poslední přípravný rok na velké jubileum roku 2000. První rok byl věnován Bohu Synu, druhý Duchu sv. a letošní Bohu Otci. Hlavní myšlenka: Návrat do Otcovského domu. Každý z nás se více či méně vzdálil od nebeského Otce. K návratu k Otci nám velmi pomáhá mariánská úcta. Zmínil se o tom i apoštolský nuncius Mons. Giovanni Coppa v promluvě o naší hlavní pouti: „Křtinská pouť je přesně to, co od nás papež v tomto roce žádá: je to pouť obrácení, pouť návratu k Bohu Otci ve svátosti pokání. Svátost, v níž nás Bůh objímá svou nezměrnou láskou, jako otec, který čekal dlouho na návrat svého ztraceného syna. Svátost, kde nalézáme Ježíše, jenž nám otvírá svou náruč, hladí nás svými ukřižovanými rukama a znovu nás dává Otci skrze oběť svého kříže a svého vzkříšení. I nejtěžší hříchy mohou být odpuštěny.“

Naši mariánští ctitelé právě na poutním místě rádi a v hojném počtu přistupují ke svátosti pokání. Svátosti, ať je přijímáme kdekoliv, mají svou velikou sílu. Jsme však přesvědčeni: Na poutním místě naše modlitba, svátosti, mše sv. mají něco navíc, cítíme: V blízkosti Panny Marie jsme blížeji i samému Bohu. Na poutním místě mnohdy přistupují ke svaté zpovědi ti, kteří i dlouhá léta nebyli u svátosti. Mohu říci: Některá svatá zpověď byla tak krásná, kdy jsem mohl vyslechnout kajícího, potěšit jej, dát mu rozhřešení, ano i pro tu jedinou chvíli by stálo stát se knězem. Dík patří především Matce Boží, která divy tvoří.

Bože, všemohoucí Otče, dej, ať všichni Tvoji synové a dcery poznávají, že na cestě k Tobě, poslednímu cíli člověka, je provází Panna Marie, obraz čisté lásky, Tebou vyvolená Matka Kristova a Matka církve.

A opět slovo apoštolského nuncia: „Žehnej nám, Matko-Panno Křtinská! Odjedeme odsud připraveni konat vždycky to, co od nás Bůh chce, jak tys nám řekla. Neopouštěj nás, Maria a pomáhej nám, abychom zůstali vždycky věrni.“

Zplna srdce Vám všem žehnám

P. Tomáš Prnka

Zjevení Křtinské Panny Marie

Do naší farnosti patří malá vesnička Bukovinka. Tvoří nejvyšší bod v našem kraji. Zde s největší pravděpodobností stával klášter i kostel, snad již ve 12. století. Dodnes můžeme vidět torzo starobylé kaple, kolem stával hřbitov a v těsné blízkosti se nacházejí základy svědčící o rozsáhlém objektu. V nevelké vzdálenosti od tohoto místa stojí kaplička s nápisem: zde se roku 1210 zjevila Panna Maria Křtinská.

Podle starého vyprávění vytesal sochu Panny Marie Křtinské svatý Emerich. Ve starobylé písni se zpívá: Když se víra rozšířila po dolních Uhrách, byl tamtéž svatý Emerich k hlásání poslán. Vzal si s sebou na cestu krásnou Boží rodičku, když hlásal zbožným křesťanům Kristovu víru. Později sochu koupil pohanský sedlák, sochu dal do komory mezi staré haraburdí. Přišla k němu do služba zbožná děvečka a byla jí vykázána ta komůrečka. Každý den ráno i večer se před ní zbožně modlila. Jednou večer, když se vše chystalo ke spánku, přišel sedlák do komůrky. Dívka se právě modlila. Rozkázal jí, aby šla na pole a do rána všechn hnůj rozházela. Nestane-li se tak, že ji propustí hned ze služby. Dívka namítla, že je to na ni mnoho, aby jí někoho přibral na pomoc. Sedlák ukázal na sochu a pravil: „Ať ti ona pomůže!“ Dívka s pláčem prosila Pannu Marii za odpuštění, že ji sedlák tak urazil a posílá Pannu Marii jí pomáhat rozhazovat hnůj. Jaké bylo však dívčino překvapení, když Panna Maria k ní promluvila: „Nermuť se, mé drahé dítě, netrap své srdce, vím že mě věrně miluješ a ctíš velice. Dřív než vyjde denice, přines plachtu z ložnice, vezmi mě na svoje záda, nes k Bukovince.“ Dívka jí odpověděla, že neví kudy se tam jde a že má uloženou práci od sedláka. Panna Maria jí však prosí, jen aby tak učinila a o práci starost neměla, anděl, že jí cestu ukáže. Dívka nemeškala a poslechla. Anděl ji uchopil a odnesl ji k Bukovince. Tam se dívka s Pannou Marií rozloučila, postavila ji pod kaštan a anděl ji odnesl nazpět.

Jaké bylo ráno překvapení. Sedlák se podivil, vida hnůj rozházený a dívka byla čilá, jako by celou noc spala. I uvěřil jí, že ji Panna Maria pomohla a dal se pokřtít. A ráno v Bukovince všichni žasli, když viděli na kaštanovém stromě zlatou zář a v ní Matičku Boží s děťátkem. Ve Křtinách tehdy působili Otcové premonstráti. Občané z Bukovinky jim oznámili, co se na rozkvetlém kaštanu zázračného událo. Kněží si vzali ta nejkrásnější roucha a s velkou parádou se vypravili do Bukovinky a sochu slavnostně přenesli do Křtin. Jaké bylo jejich překvapení: Socha v noci zmizela. Byla zpět v Bukovince. Znovu se tedy vypravili a znovu s velkou slávou ji přenášeli. Ale na druhý den socha opět zmizela, znovu byla v Bukovince. A tu jim někdo poradil: Ne s parádou, ale bosky a s pokorou a s kajícností přeneste sochu do Křtin. Tak se vypravili znovu do Bukovinky a s modlitbou prosili Pannu Marii, aby zůstala ve Křtinách, že ji umístí na hlavním oltáři a v Bukovince na památku postaví kapličku. Tak se i stalo. „Nyní skví se na oltáři naše Matička, s usměvavou tváří vítá svého poutníčka. Jenom k ní pospíchejme, o pomoc ji žádejme, „Zdrávas, zdrávas buď Maria!“ vždy prospěvujme“.

Legenda dále vypravuje: Když se kácel kaštan, na kterém se Panna Maria zjevila, vzal si jej jeden z občanů a vysekal z něho koryto pro dobytek. Třísky hodil do kamen, ale kamna se rozsykala. A koryto, když dali dobytku, ten padl na kolena a nevstal, až žlab odnesli. Tolik stará pověst.

Kubínek a Křtiny

Se jménem Šebestiána Kubínka jsem se poprvé setkal jako bohoslovec v brněnském alumnátě. Tehdy jsme první rok studovali a bydleli v uprázdněné biskupské residenci a pak čtyři roky – od roku 1946-50 na Antonínské č. 1. Velkým obdivovatelem Šebestiána Kubínka byl náš profesor morálky a sociologie dr. Josef Jančík, rodák z Rozstání na Dražanské vysočině. Dle dostupného materiálu napsal jeho životopis. Měl jsem mnohé poznámky z jeho přednášek i o Kubínkovi, ale vše vzal čas. Byl jsem také činný v tehdejší „Růži Sušilově“. Své jméno dostala po významném profesoru bohosloví a známém sběrateli lidových písní Františku Sušilovi. Měl jsem na starosti i knihovnu „Růže Sušilovy“ – v alumnátě byla ještě další větší knihovna s teologickými a jinými odbornými knihami a spisy.

Po vysvěcení v roce 1950 část mých věcí zůstala v alumnátě, který v tom roce převzal stát a další knihy jsem měl u známých. Místo kněžského působení jsme byli povoláni na vojnu k praporům PTP (známí Černí baroni). Služba trvala téměř tři a půl roku. Tak mnohá předsevzetí vzala za své a tak byl zasunut i zájem o Šebestiána Kubínka. Mnohé knížky, poznámky, sešity, které mně byly v době studií blízké, byly nenávratně pryč.

Jsem však rád, že mi zůstala útlá knížečka od dr. Josefa Jančíka. Na toulkách Božích (život a dílo Šebestiána Kubínka). Znovu jsem se setkal se jménem Šebestiána Kubínka ve Křtinách, kam jsem přišel jako duchovní správce v roce 1973.

Šebestián Kubínek a Křtiny mají k sobě velmi blízko. Kubínek byl velkým mariánským ctitelem a poutníkem. Navštěvoval různá mariánská poutní místa. Nejvíce mu přirostly k srdci právě Křtiny. Putování do Křtin zdědil po svých rodičích. Jeho maminka pocházela z Jiříkovic. Odtud se od nepaměti putovávalo do Křtin. Máme ve farním archivu svědectví od Václava Štěpánka o poutích Jiříkovských do Křtin. V druhé polovině minulého století a začátkem 20. století vodíval je Augustin Štěpánek, rodák z Blažovic. Kubínkova maminka jistě klekávala před milostnou sochou Panny Marie Křtinské, ale i v kapli sv. Anny, vždyť na křtu dostala její jméno. Možná putovala i v roce, kdy pod srdcem nosila jedenácté dítě. Pouti v těch letech se vzpamatovávaly z útlumu způsobeného rakouským císařem Josefem II. Kubínek, jak svědčí Václav Štěpánek, měl veliký vliv na obnovu, šíření a prohloubení křtinských poutí. Vydal i knížečku o Křtinách, a to vlastním nákladem v roce 1863. Titul brožurky: Pobožnost k uctění nejsvětějšího života Pána našeho Ježíše Krista v poutním slavném chrámu Páně Křtinském v Markrabství moravském. Jeho pozornost byla zaměřena ke čtyřem velkým tabulovým obrazům za hlavním oltářem. Pocházejí ze začátku 19. století. Jako autora uvádí dr. J. Jančík malíře Mastného z Brna. Nic bližšího o něm nevím. Většinou jsem vždy slýchal, že obrazy jsou od neznámého autora. Nemají žádnou signaturu.

Obrazy jsou velmi rozměrné. Délka téměř 300 cm a výška 200 cm. Na každém je 20 výjevů ze života Páně Ježíše a Panny Marie. Obrazy jsou doprovázeny i citáty zvláště z Písma svatého. Písmo je švabach, ale vše je v českém jazyce.

První obraz představuje narození a dětství Ježíšovo, druhý jeho učitelský úřad, třetí jeho umučení a čtvrtý zmrtevýchvstání a několik událostí ze Skutků apoštolů.

Za přečtení, přímo za rozjímání stojí sama předmluva. Začíná slovy: „Jeden z nejmocnějších prostředků, jež k dosažení života věčného křesťanů katolickému církvi svatá předkládá, jest zajisté rozjímání a nábožné uvazování života nejsvětějšího Vykupitele našeho, Pána Ježíše Krista.“ Kubínek ve své knize podává dvojí způsob, jak možno u těchto obrazů vykonat dobrou pobožnost. První způsob trvá asi 4 hodiny, druhý 8 až 10 hodin. Proti námitce, že je to příliš dlouho, uvádí Kubínek srovnání s pobožnostmi ve Vambeřicích, které trvají celý den a poutníci musí chodit kolik dní pěšky, aby je mohli na onom posvátném místě vykonati. Proč by nábožní ctitelé Pána Ježíše neobětovali rádi tento kratší čas k cestování do křtinského chrámu Páně a několik hodin pobožnosti, vědouce, že čas ten, který se obětuje k nábožnému uctění Boha, nejvyššího Pána, není zmařen, ale jest od Boha hojně podělen tisícnásobně Božím požehnáním časným i věčným.

Postup pobožnosti: Úvodní modlitba, čtení z Písma sv., které se vztahuje k určitému tajemství, naučení, modlitba a píseň. V závěru pobožnosti píše: „To jest též také věno k roku 1863 na památku tisícileté slavnosti v krajinách slovanských, do nichž před tisíci roky zasvitlo světlo svaté víry skrze apoštoly Cyrila a Metoděje. Dejž milostivý Pán, aby světlo toto rozžato nám svítilo až dojdeme do nebeské slávy.“ Knížka vydaná při příležitosti tisícího výročí příchodu našich slovanských apoštolů.

V roce 1992 vydalo Hudební nakladatelství Salve na náš popud výtah z této pobožnosti. Obsahuje písně k jednotlivým tajemstvím a citaci příslušných částí Písma sv. Uprostřed je obraz kostela z tehdejší doby. Na konci stručný životopis Kubínkův a jako dodatek: Lidová píseň o vzniku poutního místa. V roce 1992 (20. září) a 9. 5. 1993 jsme věnovali Kubínkovu odkazu dvě mariánská odpoledne.

Druhý díl Kubínkovy publikace obsahuje popis poutního místa, jak jej sestavil bývalý křtinský kaplan Karel Wagner. (Narozen roku 1823 v Rouchovanech). Nakonec je přidána pobožnost k Panně Marii a 23 mariánských písní.

Vraťme se ještě ke čtyřem tabulovým obrazům. V 80-tých letech našeho století byly velmi sešlé, plátno potřhané, výjevy zašlé. Proto jsme v letech 1990 až 1992 je dali restaurovat. Práce se ujala akademická malířka Zlatice Dobošová. Každý obraz byl nákladem 27 500 Kč velmi zdařile a pečlivě opraven. Návštěvníci kostela se rádi u těchto obrazů s obdivem zastavují. Je zvláště malířka Zlatice Dobošová. Každý obraz byl nákladem 27 500 Kč velmi zdařile a pečlivě opraven. Návštěvníci kostela se rádi u těchto obrazů s obdivem zastavují. Je zvláště potěšitelné, že rodiče vysvětlují svým dětem jednotlivé události z Písma svatého. V minulém roce podle výjevu Klanění Tří Králů vydalo Kartusiánské nakladatelství v Brně vánoční pohlednice. Do budoucna chystáme vydání pohlednic s velikonoční tematikou. Šebestián Kubínek má co říci i nám. V jeho době náboženská situace nebyla také příznivá. I tehdy se šířila náboženská lhostejnost. Každá doba má své klady a zápory. Kubínek se snažil prostřednictvím knih a úcty mariánské duchovně i kulturně povznést náš lid. Mnohé se mu jistě podařilo. Po vzoru Kubínkově putujme k Panně Marii Křtinské a jděme cestou: Skrze Marii k Pánu Ježíši. Chvilí věnujme i čtyřem obrazům. Kéž i nás pozvedne vzhůru k Bohu „rozjímání a nábožné uvažování nejsvětějšího vykupitele našeho Pána Ježíše Krista“ a jeho i naší nebeské Matky Panny Marie.

P. Tomáš Prnka

Hlavní schodiště

V rámci oprav je i letos naše pozornost zaměřena k hlavnímu schodišti. Na této akci jsme již postavili přes 8 miliónů. Celkový odhad nákladů činí 12 a půl miliónu. Na úhradách se podílí Ministerstvo kultury ČR, Okresní úřad Blansko, obec Křtiny přislíbila 50 000 Kč a podíl farního úřadu v letošním roce 300 000 Kč. Část schodiště je již přístupná. Letos jsme odstranili provizorní dřevěné schodiště, demontovali zbývající část, torkretovali stěnu od náměstí. Průběžně zajišťujeme statiku a izolaci všech ploch. V těchto dnech nastoupili kameníci k montáži opěrné zdi. Dále počítáme s výrobou a montáží nových schodů pro střední část schodiště. Opět se objevily zarděné tři vstupy stejně jako na protější stěně. Proč tyto vstupy? Měl Giovanni Santini na mysli dvoupodlažní kostel?

Fresky

Návštěvníci našeho kostela velmi obdivují Etgensovy nástropní malby. V minulých letech jsme restaurovali fresky na hlavních kopulích, na oratoři a letos chceme pokračovat na 1. kůru (část od spáleniska). Tato akce má být ukončena na podzim příštího roku. Celkový rozpočet 530 000 Kč. Malby v této části jsou ve špatném stavu, vlivem zatékání je část plochy malby uvolněna od zdiva a na některých místech dokonce odpadaná. V důsledku zatékání došlo ke ztmavnutí a zpráškovatění maleb. V dolních partiích jsou fresky poškozeny velkým množstvím rytých nápisů. Malba je též na mnohých místech znehodnocena přemalbou v minulých dobách. Je tedy třeba: předběžná fixáž zpráškovatělé malby, upevnění uvolněné plochy, hloubková injektáž, sejmutí všech přemaleb a nevhodných tmelů, fixáž malby, vytmelení všech poškozených míst, rekonstrukce chybějících částí a další.

Pout' z Ivanovic na Hané

Každoročně o Hanácké pouti koncem června putují do Křtin poutníci z Ivanovic na Hané. Jejich letošní pout' byla mimořádně slavná. Uplynulo 200 roků, co jejich předkové přinesli do Křtin svůj votivní obraz. Na tomto obraze je znázorněna Panna Maria Křtinská obklopena andílky, vznáší se nad Ivanovicemi. Dole je prosba: „Pod Tvůj plášť se utíkáme svatá Boží rodičko, zachraň nás ctitele Tvoje Krista Pána Matičko. Vypros pomoc v nouzi naší u Krista Syna Tvého ať dosáhnem všichni slávu a život věčný.“ Restaurovaný obraz přinesla děvčata oblečená v hanáckých krojích. Při mši sv. byl obraz posvěcen (posvětil ivanovický pan farář Miroslav hřib za asistence křtinského děkana). Při odpolední pobožnosti jsme jej pověsili na své původní místo v kostele. Farní úřad v Ivanovicích k této příležitosti vydal obrázky s nápisem: 200 let pod ochranou Matky Boží....

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt Brno č.j. P/2-2395/94 ze dne 1. 7. 1994.

Březina

V březinském kostele Panny Marie, Matky církve konáme fatimské pobožnosti. V pondělí 13. září povede pobožnost P. Václav Novák z Podivína. Závěrečnou 13. října P. Marián Rudolf Kosík O Praem. z Brna-Židenic. Začínáme vždy o půl 6 hod. navečer.

V neděli 29. srpna připadá poutní den Březiny. V předvečer v sobotu 28. 8. je posezení u táboráku pro větší i menší. V neděli o 9 hod. slavná mše sv. Bude hrát dechová hudba mladých z Jedovnic-Bivojanka. Odpoledne připravujeme program od 14 hodin. Srdečně zveme.

Nástěnný kalendář

V tisku je náš oblíbený nástěnný kalendář. Cena zůstává stále stejná – 10 Kč. Jediný kalendář snad v celém světě, neděle a svátky jsou v příslušných liturgických barvách.

Videokazeta

Máte videorekordér? Tak si objednejte naši videokazetu a budete často s námi!

Příští program

Dušičková pouť 17. října – hlavní mše sv. o půl 11 h. – bude sloužit strahovský opat Michael Pojezdý O Praem. Budeme pamatovat na naše † poutníky, starší bratry a dobrodince.

Spolu se Školním lesním podnikem ve Křtinách, s lesnickou fakultou Mendelovy univerzity připravujeme mysliveckou pouť. Počítáme s nedělí 7. listopadu. Přesný program i datum závčas zveřejníme.

Upozorňujeme, že 1. května 2000 bude velká děkovná pouť. Uplyne totiž 250 let od benedikce nynějšího chrámu a umístění milostné sochy Panny Marie Křtinské na hlavním oltáři. Již nyní si poznačte toto významné datum.

Cesty ke křtinskému poutnímu místu byly spojeny s tzv. poklonami – Božími mukami. Zachovala se směrem k Březině a na Bukovském kopci. Starší si pamatují Boží muku směrem k Adamovu a u pivovaru. Máme v úmyslu postavit Boží muku – Poklonu – a obnovit studánku naproti vojenským bytovkám. Doufáme, že s pomocí Boží a ochotných lidí se náš plán ještě letos uskuteční. Svěcení závčas oznámíme.

Poděkování

Za všechny Vaše dary, modlitby, za Vaši stálou přízeň upřímně Pán Bůh zaplat'.
Náš běžný účet u Č. s. Blansko 505250-638/0800.

Vydává Římskokatolická farnost Křtiny, PSČ 679 05
č. tel. 0506/439189, odpovídá P. Tomáš Prnka
r. č. OkÚ Blansko o 370100495